



**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIJ-4/12-J

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Jihlava, Havlíčkova 71

Sídlo: Havlíčkova 71/234, 586 02 Jihlava

IČO: 70 878 846

Identifikátor: 600 117 197

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: PaedDr. Ladislavem Březinou, ředitelem školy

Zřizovatel: Statutární město Jihlava

Místo inspekční činnosti: Havlíčkova 71/234, Jihlava

Termín inspekční činnosti: 4. až 6. a 9. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle příslušného vzdělávacího programu (§ 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (§ 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů).

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny výdejny.

K 30. 9. 2011 se v plně organizované základní škole s kapacitou 350 žáků vzdělávalo 332 žáků v 16 třídách, z toho 222 žáků v 11 třídách prvního stupně. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou začleňováni do běžné výuky. Škola pro svou činnost využívá postupně rekonstruovanou historickou budovu, školní zahradu a školní hřiště, které jsou součástí areálu školy. Umístění budovy školy blízko rušné silnice je kompenzováno možností využívat klidné prostředí zahrady a hřišť.

Vzdělávání se realizuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Pohodová tvořivá škola (ŠVP ZV). Zájmové vzdělávání probíhá v pěti odděleních školní družiny podle Školního vzdělávacího programu Hledáme správnou cestu životem (ŠVP pro zájmové vzdělávání).

K rozvoji osobnosti žáků přispívá nabídka zájmových aktivit v rámci školní družiny a umělecky zaměřených kroužků, které navštěvuje většina žáků prvního stupně. Využitím disponibilních hodin ve prospěch vzdělávací oblasti Umění a kultura navazuje škola na předchozí tradici rozšířené výuky výtvarné výchovy. Výsledky hudebních, dramatických a výtvarných činností jsou prezentovány široké veřejnosti prostřednictvím výstav a vystoupení pro veřejnost (např. vítání občánků, školní besídka, akademie, vystoupení pro děti z mateřských škol, žáky speciální školy, seniory a pacienty léčebných zařízení).

K pozitivnímu posunu dochází v oblasti materiálních podmínek. Ve spolupráci se zřizovatelem se daří postupně upravovat prostorové podmínky (např. byla vyměněna většina oken, opravena a nově vybavena většina kabinetů). Škola v rámci projektu Evropské unie Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách inovuje a rozšiřuje vybavení počítačovou technikou a učebními pomůckami.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Učební plán ŠVP ZV je koncipován v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem a je dodržován. Promyšlené využití disponibilních hodin posiluje výuku zejména českého jazyka, matematiky, výtvarné výchovy a informatiky. Široká nabídka volitelných předmětů vychází ze zájmu žáků a možností školy.

Většina vyučujících využívá zpracované přípravy, odpovídající metody a formy práce s ohledem na stanovený cíl, čímž se jim daří naplňovat vzdělávací obsah. Zařazování skupinové práce v některých hodinách, vedení k vzájemné pomoci při řešení problémů a dodržování společně dohodnutých pravidel pozitivně rozvíjí sociální gramotnost. Sociální a personální kompetence žáků jsou zároveň posilovány i prostřednictvím častého vystupování na veřejnosti.

Průběžnou motivací a zadáváním srozumitelných úkolů při samostatné práci pedagogové vedou žáky k rozvoji kompetence k učení. Vyučujícím se většinou daří integrovat osobnostní a sociální výchovu do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů, čímž vytváří příznivou pracovní atmosféru ve třídě, prostor pro vzájemnou spolupráci a komunikaci především na úrovni „učitel – žák“. Užší škála připravených činností a doplňkových aktivit pro žáky s rychlejším tempem práce, nedostatek aktivizujících metod a uplatnění pouze frontálního přístupu, zaznamenaných v několika hodinách

zejména u vyučujících druhého stupně, snižují efektivitu práce a zvyšují nároky na pozornost žáků.

K rozvoji komunikativních kompetencí přispívá kultivovaný jazykový projev většiny vyučujících, prohlubování čtenářských dovedností žáků i jejich vedení ke čtení s porozuměním. Menší pozornost je při výuce věnována souvislé formulaci odpovědi žáků. Čtenářská gramotnost je dále podporována spoluprací s městskou knihovnou a využíváním fondu školní knihovny.

Komunikace v cizím jazyce (anglickém jazyce) je nedostatečně podporována v oblasti produktivních řečových dovedností. Výchovně vzdělávací strategie pro daný předmět v ŠVP ZV nejsou některými vyučujícími využívány v celém rozsahu.

K prohlubování matematické gramotnosti přispívají přesná zadání samostatných prací (zejména v hodinách prvního stupně), důraz kladený na matematizaci reálných situací a využívání prvků finanční gramotnosti, jež je dále rozvíjena formou pravidelně organizovaných projektů. Přínosem je zejména připojení školy formou partnerství k projektu Finanční gramotnost.

V oblasti informační gramotnosti rozvíjejí vyučující přirozený zájem žáků o práci s výpočetní technikou. Přispívá k tomu také počítačová podpora v ostatních předmětech, která je však komplikována náročnou organizací výuky (počítačová učebna je současně využívána jako kmenová učebna). Zatím nejsou vytvořeny dostatečné možnosti krátkodobého využívání počítačů v dalších kmenových učebnách.

Přírodovědná gramotnost je rozvíjena vedením žáků ke kladnému vztahu k životnímu prostředí prostřednictvím zapojení do celostátní sítě M R K E V, environmentálními aktivitami a vzdělávacími projekty, tříděním odpadu a efektivním využíváním ekologické zahrady (louka, rybník a les s cca 60 dřevinami), učebních pomůcek a informační techniky pro prezentaci učiva (interaktivní tabule, počítač).

Ve třídách s integrovanými žáky se sluchovým postižením jsou uzpůsobeny formy komunikace. Žákům nadaným a žákům s poruchami učení je účinná individuální podpora věnována především vyučujícími prvního stupně. V této oblasti je třeba důsledněji dodržovat doporučení poradenských zařízení a adekvátně využívat vnitřní diferenciaci výuky v rámci celého pedagogického sboru. Nápravou některých vzdělávacích obtíží v dyslektických kroužcích se zvyšuje úspěšnost žáků se speciálně vzdělávacími potřebami. Hodnocení těchto žáků probíhá na základě stanovených pravidel.

Vyučující posuzují výsledky práce žáků v průběhu výuky, málo pozornosti je věnováno celkovému zhodnocení práce v závěru hodin a vedení žáků k sebehodnocení. Práce s chybou a různé formy samostatné kontroly výsledků nejsou dostatečně využívány. Při klasifikaci výsledků vzdělávání vyučující uplatňují nastavená pravidla a kritéria ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k vzdělávacím i osobnostním předpokladům žáka.

Celkové hodnocení výsledků na úrovni školy je prováděno průběžně na jednání pedagogické rady. Podklady pro hodnocení vycházejí z výsledků interních testů v předmětech matematika a český jazyk pro jednotlivé ročníky, ze systematického externího testování vybraných ročníků ve vybraných předmětech, které je součástí projektu Vlastním hodnocením ke zvyšování kvality. Dalšími zdroji podkladů jsou výsledky žáků v soutěžích na okresní i krajské úrovni, úspěšnost při přijímacích řízeních na střední školy a v následném studiu.

Systematická podpora funkčních gramotností žáků vychází z ŠVP ZV. Rozvoj klíčových kompetencí v oblastech komunikace, týmové práce, schopnosti učit se a řešit problémy je velmi dobře realizovaný vyučujícími prvního stupně. Vyučující druhého stupně ne zcela důsledně dodržují školou stanovené výchovně vzdělávací strategie ve vztahu k rozvoji

klíčových kompetencí. Celkové hodnocení výsledků na úrovni školy je systémově nastaveno. Škola má ve svých dokumentech velmi dobře zpracovaná pravidla pro hodnocení. Využívá interní i externí nástroje, dílčí rezervy jsou však v realizaci sebehodnocení žáků a vyhodnocování celkových výsledků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Dle požadavků školského zákona vydal ředitel školní vzdělávací program a zveřejnil jej na přístupném místě ve škole. Uvedený dokument jako celek zatím není plně v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Doplnění a aktualizaci vyžadují učební osnovy. Při stanovení specifických cílů tohoto programu vycházela škola z vlastní koncepce a programu Tvořivé školy – činnostní učení. Preferuje všestranný rozvoj osobnosti žáka a jeho aktivní zapojení do života. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je třeba doplnit v souladu s požadavky vyjádřenými školským zákonem. Realizace tohoto vzdělávacího programu nebyla předmětem inspekční činnosti.

Vedení školy průběžně aktualizuje jednotlivé interní dokumenty, hodnotí a inovuje záměry a strategie. Dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu (dílní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti). Organizační struktura zohledňuje typ, velikost školy, aktuální potřeby rozvoje. K funkčnosti systému řízení přispívá používaný informační systém, delegování rozhodovacích pravomocí, stanovení kompetencí zaměstnanců a jejich odpovědnosti. Systém vlastního hodnocení je nastavený a kvalitně zpracovaný. Při jeho zpracování se příznivě projevilo partnerství v projektu Vlastním hodnocením ke zvyšování kvality. Proces realizace vlastního hodnocení se uskutečňuje s aktivním zapojením všech pedagogů prostřednictvím předmětových týmů. Výroční zprávy jsou zpracovávány dle platných právních předpisů. Ředitel školy zajistil vhodné podmínky pro výkon České školní inspekce.

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, ke změnám v jeho složení dochází minimálně. Vzdělávání realizuje v letošním školním roce celkem 22 pedagogů, z nichž 18 splňuje podmínky odborné kvalifikace. V jednom případě ředitel školy při sestavení pracovního úvazku upřednostnil potřeby školy před formálním splněním kvalifikačních požadavků, tři zbývající pedagogové si doplňují vzdělání studiem na vysoké škole. Osobnostnímu a odbornému rozvoji zaměstnanců je ze strany vedení školy věnována značná pozornost, jsou s nimi každoročně projednávány výsledky sebehodnocení, na jejichž základě jsou přijímána opatření v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V souvislosti s realizací projektu Evropské unie Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách dochází ke zvýšení kompetencí pedagogického sboru při tvorbě digitálních učebních materiálů.

Výchovná poradkyně koordinuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a rodiči, poradenské služby školy, péči o žáky se SVP a činnosti usnadňující žákům 9. ročníku výběr povolání. Vyučující si v této oblasti většinou předávají informace. Podmínky zabezpečení výuky žáků se SVP jsou zpracovány v dokumentech školy a individuálních vzdělávacích plánech 22 integrovaných žáků.

Preventivní strategie školy je zaměřena na předcházení sociálně patologických jevů. Zpracovaný Minimální protidrogový preventivní program odpovídá věkové struktuře žákovských kolektivů. Kromě začleňování témat školní prevence do běžné výuky škola spolupracuje s Centrem prevence Vrakbar v Jihlavě, jehož programů se zúčastňují žáci všech ročníků. Problémové jednání žáků je projednáváno s jejich zákonnými zástupci, případně s příslušnou institucí.

Při zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání a zdravý vývoj žáků postupuje ředitel školy koncepčně a s ohledem na prostorová omezení budovy školy. Pravidla pro ochranu zdraví a zajištění bezpečnosti jsou stanovena ve školním řádu a v praxi jsou dodržována.

Kromě cvičné kuchyně a školních dílen jsou všechny ostatní učebny používány jako kmenové. To výrazně zvyšuje nároky na organizaci výuky (žáci o přestávkách často přecházejí do jiných učeben). Postupná rekonstrukce budovy a její modernizace, ergonomicky odpovídající a udržovaný nábytek zkvalitňují materiální podmínky. Na tvorbě esteticky podnětného prostředí interiéru školy se podílejí žáci svými výtvarnými pracemi. Systematická pozornost je věnována obměně a rozšíření fondu učebních pomůcek a technickému vybavení, např. plněním již výše zmíněného projektu Evropské unie.

Veřejnost je o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků informována obvyklým způsobem. Škola při přijímání žáků ke vzdělávání postupuje dle platných zákonných ustanovení. Zákonné zástupce žáků informuje o výsledcích vzdělávání na pravidelných schůzkách a v rámci konzultačních hodin. Spolupráce se zřizovatelem je zaměřena zejména na další zkvalitňování materiálního zázemí školy a na kulturní vystoupení žáků. Významným partnerem vedení školy je také žakovský parlament, ředitel se zabývá jeho názory a podněty a podporuje jeho aktivity. Škola dále spolupracuje se školskou radou, s poradenskými zařízeními, obzvláště v oblasti péče o sluchově postižené žáky, s Muzeem Vysočiny v rámci naukových akcí, s Divadlem Na Kopečku prostřednictvím divadelních představení žáků pro rodiče a dalšími partnery. Webové stránky a především již zmiňované výstavy a kulturní vystoupení významně přispívají k prezentaci školy na veřejnosti.

Škola hospodáří především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, tj. s dotacemi na přímé náklady na vzdělávání, s účelově určenými finančními prostředky na rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, peněžními prostředky získanými doplňkovou činností a prostředky od zřizovatele. Ekonomické předpoklady školy umožňují realizovat školní vzdělávací program v souladu se školským zákonem a rámcovým vzdělávacím programem.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je vykonávána v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a s realizovaným vzdělávacím programem.

Rovnost přístupu ke vzdělání je zajištěna, při přijímání žáků ke vzdělávání škola postupuje v souladu s právními předpisy.

Škola zajišťuje bezpečnost žáků, podporuje jejich zdravý fyzický i psychický vývoj. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání není v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání není v souladu s požadavky vyjádřenými školským zákonem. K odstranění nedostatků v těchto dokumentech byla stanovena lhůta.

Realizace školního vzdělávacího programu je podporována koncepčním řízením školy, soustavným zkvalitňováním materiálních podmínek a podporou profesního rozvoje pedagogických pracovníků.

Dílčí rezervy byly shledány v důsledném uplatňování individuálního přístupu a účinné diferenciaci výuky.

Adekvátní volba a účinné uplatňování výchovně vzdělávacích strategií směřujících k rozvoji klíčových kompetencí žáků formulovaných v ŠVP ZV jsou patrné především v práci pedagogů prvního stupně.

Velmi pozitivně lze hodnotit zapojení školy do projektů, které přispívají k naplňování vzdělávacích cílů. Úspěšně se daří rozvíjet osobnosti žáků i prostřednictvím nabízených školních akcí a mimoškolních aktivit.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. srpna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění výše uvedených zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Eva Šimečková, Dolní 3, 591 01 Žďár nad Sázavou, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorát v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Eva Šimečková, školní inspektorka

Mgr. Eva Šimečková v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Věra Vítková, školní inspektorka

Mgr. Věra Vítková v. r.

Ve Žďáře nad Sázavou dne 20. ledna 2012

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

PaedDr. Ladislav Březina, ředitel školy

PaedDr. Ladislav Březina v. r.

V Jihlavě dne 2. února 2012

Připomínky ředitele školy

17. 2. 2012

Připomínky nebyly podány.